

УДК 37.034.1

## ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ

*Альона Ясінська,*  
*викладач української мови та літератури*  
*спеціаліст II категорії ДНЗ «Деражнянський*  
*центр професійної освіти»,*  
<https://orcid.org/0009-0005-0868-5221>  
*e-mail: alonayasinska83@gmail.com*

**Анотація.** У статті розглянуто питання впровадження інтерактивних технологій у процес навчання української мови та літератури. Проаналізовано їхній вплив на підвищення мотивації учнів, розвиток критичного мислення, творчих здібностей та активну участь у навчальному процесі. Окреслено основні переваги використання інтерактивних методів, зокрема застосування мультимедійних презентацій, онлайн-ресурсів, освітніх платформ, інтерактивних дошок та ігрових технологій. Автори підкреслюють значення цифрових інструментів у формуванні сучасного освітнього простору, що сприяє ефективному засвоєнню матеріалу, підвищенню якості знань та зацікавленості учнів.

**Ключові слова:** інтерактивні технології, цифрові інструменти, мотивація учнів, критичне мислення, активне навчання, мультимедійні ресурси.

## USE OF INTERACTIVE TECHNOLOGIES IN UKRAINIAN LANGUAGE AND LITERATURE LESSONS

*Alyona Yasinska,*  
*Teacher of Ukrainian Language and Literature*  
*Specialist of the II category Preschool*  
*Educational Institution «Derazhnya Center for*  
*Vocational Education»*

**Abstract.** The article considers the issue of introducing interactive technologies into the process of teaching Ukrainian language and literature. Their impact on increasing students' motivation, developing critical thinking, creative abilities, and active participation in the educational process



is analyzed. The main advantages of using interactive methods are outlined, including the use of multimedia presentations, online resources, educational platforms, interactive whiteboards, and gaming technologies. The authors emphasize the importance of digital tools in shaping a modern educational space that contributes to the effective assimilation of material, improving the quality of knowledge, and engaging students.

**Keywords:** interactive technologies, digital tools, student motivation, critical thinking, active learning, multimedia resources.

Сучасна освіта зазнає суттєвих змін під впливом цифрових технологій, що відкривають нові можливості для навчання та розвитку учнів. Використання інтерактивних технологій на уроках української мови та літератури сприяє підвищенню мотивації учнів, розвитку критичного мислення та творчих здібностей. Учні залучаються до активного навчального процесу, що допомагає краще засвоювати матеріал, робить уроки цікавими та ефективними.

У сучасних умовах цифрової трансформації освіти використання інтерактивних технологій на уроках української мови та літератури набуває особливого значення. Традиційні методи викладання поступово поступаються місцем інноваційним підходам, що дозволяють зробити навчальний процес більш цікавим, динамічним і продуктивним. Учні покоління Z (Зет) та Альфа звикли до цифрового середовища, тому інтеграція інтерактивних технологій у навчання сприяє підвищенню їхньої мотивації, активному залученню в освітній процес і розвитку ключових компетентностей.

Крім того, сучасний світ вимагає не лише знань, а й вміння критично мислити, аналізувати інформацію, працювати з цифровими ресурсами, співпрацювати в команді. Інтерактивні технології дають можливість зробити уроки не лише пізнавальними, а й практично значущими, сприяють розвитку комунікативних навичок і творчого потенціалу учнів (Пригодій, 2008). У зв'язку з цим дослідження ефективності використання інтерактивних технологій у навчанні української мови та літератури є актуальним і необхідним для підвищення якості освіти.

### *1. Поняття інтерактивних технологій.*

Інтерактивні технології – це методи та засоби навчання, що передбачають активну взаємодію учня та викладача, співпрацю між учнями та використання мультимедійних ресурсів. Серед найбільш популярних інтерактивних технологій можна виділити:

- мультимедійні презентації та інтерактивні дошки;
- онлайн-платформи для навчання (Google Classroom,

LearningApps, Quizizz, Kahoot, Padlet тощо);

– віртуальні екскурсії та інтерактивні карти;  
– гейміфікацію та використання елементів доповненої реальності.

Ці інструменти допомагають урізноманітнити навчальний процес і зробити його більш динамічним та ефективним.

*2. Використання інтерактивних технологій на уроках української мови.*

На уроках української мови інтерактивні технології можуть застосовуватися для розвитку всіх видів мовленнєвої діяльності – аудіювання, читання, письма та говоріння.

*Інтерактивні дошки та презентації.*

Використання інтерактивної дошки або мультимедійних презентацій сприяє наочному поясненню нових тем. Наприклад, під час вивчення фонетики можна демонструвати анімаційні схеми вимови звуків, а під час морфології – таблиці відмінювання слів із підсвічуванням основних моментів.

*Онлайн-тести та інтерактивні вправи.*

Використання платформ Kahoot, Quizizz або LearningApps допомагає швидко перевірити знання учнів у формі гри. Наприклад, після вивчення теми «Речення з однорідними членами» учні можуть проходити тест, отримуючи миттєвий зворотний зв'язок.

*Робота з інтерактивними картами*

Під час вивчення лексикології або діалектології можна використовувати інтерактивні карти, де позначено особливості говірок у різних регіонах України. Це сприяє розширенню знань учнів про мовне багатство країни.

*3. Використання інтерактивних технологій на уроках української літератури.*

Українська література – це не лише читання та аналіз текстів, а й пізнання епох, у яких жили й творили письменники. Інтерактивні технології допомагають зробити цей процес захопливим та доступним.

*Віртуальні екскурсії.*

Завдяки цифровим технологіям учні можуть «відвідати» музеї Тараса Шевченка, Лесі Українки або Івана Франка. Віртуальні екскурсії дозволяють наочно побачити умови, в яких творили письменники, та відчутти атмосферу їхнього життя.

*Цифрові літературні карти.*

Вивчаючи твори українських письменників, учні можуть працювати з інтерактивними картами, що містять місця, пов'язані з



життям та творчістю авторів. Наприклад, під час аналізу «Тіней забутих предків» можна досліджувати карту Гуцульщини.

*Гейміфікація та квестові завдання.*

Один із найефективніших способів залучення учнів – створення літературних квестів. Наприклад, під час вивчення творчості Івана Котляревського можна проводити інтерактивну гру, у якій учні мають «зібрати» цитати з «Енеїди», відповідаючи на запитання про сюжет твору.

*Створення власних проєктів.*

Учні можуть працювати над спільними онлайн-проєктами – створювати блоги про прочитані книжки, записувати подкасти з враженнями від творів або знімати короткі відео-презентації про письменників. Такі проєкти сприяють глибшому розумінню літературних творів та розвитку навичок самовираження.

*4. Переваги та виклики використання інтерактивних технологій.*

Використання інтерактивних технологій має безліч переваг:

- підвищення мотивації учнів до навчання;
  - розвиток критичного мислення та креативності;
  - можливість адаптувати матеріал до індивідуальних потреб учнів;
  - інтеграція різних видів діяльності (читання, слухання, говоріння, письма).
- Однак є й певні виклики:
- необхідність технічного оснащення класів;
  - підготовка викладача до використання цифрових ресурсів;
  - можливі технічні труднощі під час уроку.

Щоб подолати ці виклики, важливо постійно вдосконалювати цифрові навички, брати участь у вебінарах, тренінгах і круглих столах обмінюватися досвідом із колегами.

Інтерактивні технології – це потужний інструмент для сучасного викладача, який дозволяє зробити уроки української мови та літератури цікавими, ефективними та сучасними. Вони сприяють розвитку творчого мислення, покращують засвоєння матеріалу та допомагають учням активно взаємодіяти з навчальним процесом. Головне – правильно підібрати цифрові ресурси та гармонійно інтегрувати їх у навчальний процес, враховуючи потреби учнів.

Сучасна освіта має йти в ногу з часом, використовуючи всі можливості цифрового світу, щоб виховати покоління, яке не лише знає українську мову та літературу, а й уміє застосовувати отримані знання у реальному житті.

## Список посилань

- Білоус, О. І. (2014). *Сучасні методи та технології викладання української літератури*. Видавництво ХНУ.
- Богуславська, О. І. (2018). *Використання цифрових технологій на уроках української мови та літератури*. Вид-во ЛНУ.
- Журенко, М. О. (2014). *Інтерактивні методи навчання: теорія та практика*. Київ: Вид-во Київського університету.
- Кузьменко, С. А. (2020). *Інформаційно-комунікаційні технології в освіті*. Ранок.
- Паламар, І. Л. (2015). *Інтерактивні методи навчання як засіб розвитку критичного мислення учнів*. Астропринт.
- Петренко, І. В. (2017). *Теорія та практика використання інтернет-ресурсів на уроках мови і літератури*. Педагогічна думка.
- Пригодій, М. А. (2008). Вплив технічних задач на активізацію пізнавальної діяльності учнів під час профільного навчання. *Молодь і ринок*, 6(41), 68–71.
- Савченко, О. С. (2013). *Інноваційні технології в освіті*. Основа.
- Турченко, О. Г. (2019). *Інтерактивні методи навчання в контексті сучасної освіти*. Місто.
- Федорчук, О. В. (2015). *Методика викладання української мови та літератури: інтерактивний підхід*. Львів: Світ.
- Шевченко, С. В. (2016). *Інтерактивні технології на уроках української мови*. Прут.

— 00 —

УДК 37.091.3:004

## STEM-ОСВІТА НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ

**Оксана Іванченко,**  
викладачка математики, ДНЗ  
«Деражнянський центр професійної освіти»,  
<https://orcid.org/0009-0008-7671-9528>  
e-mail: [ioooo2279@gmail.com](mailto:ioooo2279@gmail.com)

**Анотація.** Важливими факторами розвитку економіки є наукоємні та високотехнологічні галузі. Фахівці цих галузей роблять вагомий внесок у виробництво внутрішнього валового продукту і саме